

CẢI CÁCH TỔ CHỨC BỘ MÁY HÀNH CHÍNH Ở UBND HUYỆN LẠC SƠN - HOÀ BÌNH

■ Th.s PHẠM THU LAN (*)

Lạc Sơn là một huyện miền núi của tỉnh Hoà Bình. Đây là một huyện kinh tế thuần nông chậm phát triển, vì có nhiều xã vùng cao, vùng sâu và địa bàn đi lại khó khăn.

Hiện nay, UBND huyện đang quản lý 29 xã và một thị trấn với diện tích tự nhiên là 58.064 ha và dân số là 131.000 người.

Trong những năm qua, thực hiện đường lối đổi mới của Đảng và Nhà nước, đời sống của người dân huyện Lạc Sơn được cải thiện đáng kể so với trước đây. Tuy nhiên, với mức thu nhập bình quân đầu người năm 2004 là 3,5 triệu đồng, thì vẫn còn quá thấp so với mặt bằng chung của cả nước. Đây cũng chính là sứ mệnh mà Nhà nước trao cho chính quyền huyện Lạc Sơn trong những năm tới.

Căn cứ vào Kế hoạch số 34/KH-UB ngày 9-01-2002 của UBND tỉnh Hoà Bình về cải cách hành chính giai đoạn 2001-2005 tại địa phương về việc sắp xếp tổ chức và tinh giản biên chế, đồng thời được sự chỉ đạo của Huyện uỷ, HĐND, UBND huyện Lạc Sơn đã hai lần điều chỉnh về cơ cấu tổ chức bộ máy các cơ quan chuyên môn.

Trước tháng 7-2002, tổng số các cơ quan chuyên môn thuộc UBND huyện quản lý là 19 đơn vị, tổng biên chế của 19 đơn vị nói trên là 1.610 người; trong đó công chức khối quản lý nhà nước là 125 người, sự nghiệp giáo dục là 1.485 người.

Căn cứ vào Nghị định số 12/2001/NĐ-CP ngày 27-3-2001 của Chính phủ về việc tổ chức lại một số cơ quan chuyên môn thuộc UBND tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương và UBND quận, huyện, thị xã thuộc tỉnh, tháng 6-2002, UBND tỉnh Hoà Bình tiếp tục ban hành Quyết định số 911/QĐ-UB về việc sắp xếp, điều chỉnh lại các phòng ban chuyên môn cấp huyện. Kể từ ngày 01-7-2002, UBND huyện Lạc Sơn gồm có 10 đơn vị thực hiện

chức năng quản lý nhà nước, 2 đơn vị sự nghiệp và 1 tổ chức hội.

Với việc sắp xếp lại các phòng, ban chuyên môn của UBND huyện như trên, có thể nhận thấy rằng, số lượng đầu mối các phòng chuyên môn đã được tinh gọn lại theo xu hướng đa ngành. Một số phòng chuyên môn được sáp nhập với nhau như Phòng Kế hoạch Đầu tư và Phòng Tài chính - Giá cả sáp nhập lại thành Phòng Tài chính - Kế hoạch; Phòng Tổ chức Lao động - Thương binh và Xã hội được thành lập trên cơ sở sáp nhập của Phòng Tổ chức, Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội và Hội đồng Thi đua Khen thưởng; Phòng Kinh tế và Phòng Công nghiệp xây dựng được sáp nhập thành Phòng Kinh tế, Phòng Địa chính - Nông nghiệp được thành lập trên cơ sở sáp nhập hai phòng: Phòng Địa chính và Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn.

Với cơ cấu tổ chức được sắp xếp lại như trên, biên chế của 10 phòng, ban chuyên môn, đến năm 2003 đã giảm 5 người so với thời điểm tháng 6-2002.

Bộ máy hành chính của huyện vừa đi vào hoạt động ổn định được hai năm, thì căn cứ vào Nghị định số 172/2004/NĐ-CP ngày 29-9-2004 của Chính phủ về quy định tổ chức các cơ quan chuyên môn thuộc UBND huyện, quận, thị xã, thành phố thuộc tỉnh, ngày 29-4-2005, UBND tỉnh Hoà Bình đã ban hành Quyết định số 13/2005/QĐ-UB về việc sắp xếp lại tổ chức, bộ máy các cơ quan chuyên môn thuộc UBND các huyện, thị xã.

Thực hiện quyết định trên của UBND tỉnh, bộ máy hành chính của UBND huyện Lạc Sơn một lần nữa được sắp xếp lại. Với lần điều chỉnh, sắp xếp lại bộ máy hành chính lần thứ hai này, có sáu tổ chức vẫn giữ nguyên tên gọi, hai phòng chuyên môn đã được đổi tên là: Phòng Tổ chức - Xã hội đổi thành Phòng Nội vụ - Xã hội; Phòng Giáo dục - Đào tạo thành Phòng Giáo dục; Phòng Kinh tế được tách làm

(*) Học viện Hành chính Quốc gia

hai phòng là Phòng Kinh tế và Hạ tầng Kinh tế. Ngoài ra, Phòng Địa chính - Nông nghiệp được giải thể để thành lập Phòng Tài nguyên và Môi trường. Hai phòng được thành lập mới đó là Phòng Dân tộc - Tôn giáo và Phòng Y tế. Vì thành lập thêm hai phòng mới, nên tổng biên chế của UBND huyện dự kiến sẽ là 128 người (3 biên chế của Phòng Dân tộc - Tôn giáo tỉnh đã chuyển về huyện và 5 biên chế dự kiến cho Phòng Y tế).

Như vậy, so với biên chế tỉnh giao cho huyện năm 2004 là 120 người (không tính sự nghiệp giáo dục và tổ chức hội, thì biên chế của UBND huyện sẽ vượt với quy định khoảng 8 người.

Từ tháng 7-2005, bộ máy hành chính của huyện Lạc Sơn đã vận hành theo cơ cấu tổ chức trên và sau đây là một số nhận xét ban đầu:

Thứ nhất, việc cơ cấu lại các phòng ban chuyên môn và tinh giản biên chế đã giúp cho các đơn vị phân biệt và xác định được biên chế quản lý hành chính với biên chế sự nghiệp.

Thứ hai, việc cơ cấu lại các phòng ban chuyên môn cũng đã tạo ra một môi trường làm việc mới. Các phòng ban bước đầu làm quen với việc phân cấp và quản lý biên chế, nên công tác quản lý, sử dụng cán bộ, công chức cũng như những tiến bộ và hiệu quả hơn, nhất là khâu đánh giá, phân loại, khen thưởng và kỷ luật cán bộ, công chức. Các phòng, ban dường như bắt đầu tập trung nhiều hơn vào chức năng quản lý nhà nước.

Thứ ba, qua hai lần sắp xếp lại công tác tổ chức đã giúp cho bản thân mỗi cán bộ, công chức của huyện ý thức được rõ hơn quyền, nghĩa vụ và trách nhiệm của mình trong nền công vụ. Đồng thời, việc thiết lập một môi trường làm việc mới sẽ là tiền đề để tạo ra động lực phấn đấu cho mỗi công chức trong quá trình phát triển nghề nghiệp của mình.

Thứ tư, việc sắp xếp lại tổ chức bộ máy hành chính của huyện đã góp phần trẻ hoá và nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ, công chức của huyện. Hiện nay, 100% cán bộ, công chức của huyện có trình độ văn hoá tốt nghiệp trung học phổ thông. Số cán bộ, công chức có trình độ đại học chiếm 50%, cao đẳng 7,5%, trung cấp 21% và sơ cấp 20%.

Tuy nhiên, trong khoảng thời gian 3 năm (2003-2005) với hai lần tinh giản và sắp xếp

lại tổ chức bộ máy hành chính đã gây ra những xáo trộn, không ổn định về tâm lý cho một số cán bộ, công chức của huyện. Đặc biệt là, một số định mức biên chế cũ chưa được bổ sung, sửa đổi kịp thời đã gây cho UBND huyện khi xây dựng kế hoạch gặp rất nhiều khó khăn. Ngoài ra, tổ chức bộ máy vẫn còn chưa có sự phân công rõ ràng. Chẳng hạn, huyện có nhiệm vụ chi trả tài chính cho Trung tâm Y tế huyện, nhưng các lĩnh vực khác thì vẫn do Sở y tế quản lý trực tiếp. Điều này khiến cho việc xác định nhiệm vụ của mỗi bên rất khó rành mạch và còn bị chổng chéo trong thực tiễn. Thêm vào đó, chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của chính quyền địa phương trên cơ sở phân cấp quản lý giữa trung ương và địa phương, cũng như việc mô tả công việc cho từng chức danh chưa được thể chế hoá một cách rõ ràng, chưa có các tiêu chí cụ thể đối với từng loại cơ quan hành chính, nên quá trình cải cách tổ chức bộ máy hành chính chủ yếu chỉ là sát nhập hoặc chia tách với tổng biên chế do cấp trên giao cho cấp dưới.

Để góp phần nâng cao hơn nữa chất lượng công tác cải cách tổ chức bộ máy hành chính địa phương cấp huyện, xin đưa ra một số đề nghị như sau:

Thứ nhất, nên chuyển Trung tâm Y tế huyện, xã hiện nay đang do Sở Y tế của tỉnh quản lý về cho UBND huyện quản lý để tránh trùng chéo và khó làm việc như hiện nay.

Thứ hai, nên quy định các tiêu chí cụ thể đối với từng đơn vị hành chính để ổn định tổ chức bộ máy và tránh tình trạng chia tách, sáp nhập liên tục như thời gian qua.

Thứ ba, cần xác định rõ chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của cơ quan hành chính địa phương trên cơ sở phân cấp rõ ràng và hợp lý giữa cơ quan cấp trên và cấp dưới. Đồng thời cần xây dựng bảng mô tả công việc cho mỗi chức danh của từng cấp hành chính để làm cơ sở cho việc thiết lập các tiêu chí đánh giá như khen thưởng, kỷ luật của cán bộ, công chức.

Thứ tư, việc tinh giản biên chế cần tiến hành đồng thời với việc nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức. Do đó, cần phải điều tra, đánh giá lại chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức địa phương để trên cơ sở đó xây dựng quy hoạch đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức địa phương sát với tình hình thực tiễn. ■